



Kliimaministeerium

info@kliimaministeerium.ee

17.11.2025 nr KL - 114-29

Ettepanekud metsaseaduse ja keskkonnatasude seaduse muutmise seaduse eelnõule

Tunnustame Kliimaministeeriumi mitme lahendamist vajava probleemi käsitlemisest eelnõus. Eraldi vääriks esile tõsta majandusmetsade osakaalu fikseerimine ja istandike täpsem seadusandlik regulatsioon. Paraku on eelnõus ka terve rida vajakajäämisi, ebatäpsusi ja ebaselgust, mis vajaksid korrigeerimist. Järgenvalt toomegi eelnõu punktide kaupa välja peamised murekohad ja meie ettepanekud.

Punkt 6.

Muuta paragrahv 3¹ lõige 2 punkt 4. Lubada istandikke rajada ka madalloomullal (M), kuna madalloomullas on süsiniku talletamine väike võrreldes istandikes puude poolt seotud süsinikuga. Seega ei ole kliimapoliitika seisukohalt mõistlik ja otstarbekas välistada istandike rajamist madalloomullale.

Punkt 14.

Muuta paragrahvi 10 lõige 9⁴ ja sõnastada alljärgnevalt:

„(9⁴) Kui toetuse saaja ei ole tagastanud toetuse summat tähtajaks, on ta kohustatud maksma tähtpäevaks tasumata summalt viivist 0,06 protsenti iga toetuse tagasimaksmisega viivitatud kalendripäeva eest, kuid kogusummas mitte rohkem kui tagasinõutav toetuse summa. Toetuse tagasimaksmisel laekunud maksetest loetakse kõigepealt tasutuks tagastamisele kuuluv toetus, seejärel viivis.“;

Eelpool toodud käsitlus on Eesti õigusruumis hea tava, mida järgitakse ka maksukorralduse seaduses.

Punkt 20. On arusaamatu, miks püsimetsana metsa majandades ei pea metsaomanik tagama, et mets uueneks. Ka püsimetsana metsa majandades peab metsaomanik tagama, et kui mets looduslikult ei uuene, siis rakendatakse metsa uuendamiseks seaduses toodud vajalikke võtteid. Ettepanek arvata välja paragrahvi 25 lõike 2 täiendus punktiga 4 ja täiendada eelnõud punktiga: „§ 24 (3¹) Metsaomanik on kohustatud rakendama käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud metsa uuendamise võtteid ulatuses, mis tagavad metsauuenduse püsimetsamajandamisel.“

Punkt 25. Arvata välja teksti osa „või Eesti looduse infosüsteemi kantud poollooduslikul kooslusel puittaimede eemaldamiseks elupaiga tegevuskava kohaselt.“

Kui eelpool nimetatud aladel on vaja raiet teha, siis oleks õigusselguse mõistes nimetada sellist raiet raadamiseks ja muuta ka kõlvikut.

Punkt 29. Ei saa loobuda ajamääratlusest. E. Laasi järgi (Metsamajanduse alused. Õpik kõrgkoolidele, 2011) raiutakse kõik puud ühe aasta jooksul. L. Muiste ja R. Seina järgi (Metsamajanduse teatmik 1980), raiutakse kõik puud ühe raiehooaja vältel. Kui on soov loobuda viitest ühele aastale, siis on ettepanek sõnastada punkt “Lageraie korral raiutakse raielangilt metsateatises toodud aja jooksul kõik puud, välja arvatud:...”.



Eesti Omanike Keskliit

Punkt 43. Arvata punkt eelnõus välja. Kui võimaldada maa kasutamist muul otstarbel kui metsa majandamiseks, siis tuleb muuta kõlvikut ja mets raadata.

Punkt 54. On positiivne, et on üritatud sõnastada, mis tingimustel võib minister muuta kehtestatud uuendusraie pindala. Paraku lõike 5¹ punkt 3 (kui käesoleva seaduse § 45 lõike 5 alusel määratud uuendusraie pindala ei võimalda täita käesoleva seaduse § 2 lõikes 2 seatud eesmärgi või muid riigi kohustusi) muudab selle soovi mõttetuks, sest MS 2 (2) katab absoluutselt kõiki metsa majandamisega seotud eesmärgi, millele lisatakse veel muud riigi kohustused. Ettepanek lõike 5¹ punkt 3 (kui käesoleva seaduse § 45 lõike 5 alusel määratud uuendusraie pindala ei võimalda täita käesoleva seaduse § 2 lõikes 2 seatud eesmärgi või muid riigi kohustusi) eelnõust välja jätta.

Punktides 60, 61 ja 62 käsitletakse uusi trahvimäärasid. Me kindlasti ei toeta rikkumisi ja oleme nõus, et trahvimäärasid on vaja THI ulatuses korrigeerida, aga praeguses eelnõus on trahvimäärad kasvanud kümnetes kordades. Seletuskirjas viidatakse et rikkumiste arv on 2023. aastal kasvanud võrreldes 2021. ja 2022. aastaga. Millegi pärast jäetakse tähelepanu alt välja 2020. ja 2019. aasta, mil rikkumisi oli vastavalt 67 ja 59. Trahvi arvutamiseks on võetud 5 ha suuruse ebaseadusliku lageraie tegemine. Seletuskirjas ei tule välja mitu sellist ebaseaduslikku raie tehti. Seletuskirjas toodud tulu 12 000 eurot hektari kohta ei peegelda kindlasti Eesti keskmist lageraie hektari tulusust vaid on väga tugevalt üle hinnatud. Juhime tähelepanu, et hektari tuluks tuleb võtta kännuraha, millest on maha arvestatud nii raie kui transpordi kulud. Ettepanek on, et trahvimäärad arvestaksid tegelikku THI määra kasvu.

Punkt 63. Paragrahvi 80 täiendatakse lõikega 10 järgmises sõnastuses:

„(10) Enne 2026. aasta 1. juulit rajatud istandiku võib metsaregistrisse kanda, kui istandik paikneb maa-alal, mis vastab kuni käesoleva redaktsiooni jõustumiseni metsaseaduses istandiku kohta kehtinud nõuetele, seal kasvavate puude keskmine vanus ei ületa kümmet aastat ning maa ei ole maakatastrisse kantud metsamaana.“.

Ebaselge on, mis saab istandikest, mis on rajatud vastavalt kehtivale seadusandlusele ja on vanemad kui 10 aastat. Kas need arvatakse siis metsaks, kui metsaomanik ei raiu neid enne seaduse jõustumist ära? Kui on nii, siis on selgelt rikutud õigustatud ootuse printsiipi ja istandike omanikele peaks andma ülemineku aja. Lahendamata on ka küsimus, mis saab nendest istandikest, mis on rajatud vastavalt kehtivale seadusandlusele, aga ei asu enam eelnõuga lubatud maa-alal (vt eelnõu punkti 6). Kas need arvatakse siis metsaks, kui metsaomanik ei raiu neid enne seaduse jõustumist ära? Kui on nii, siis ei ole selline maaomanike survestamine raiumiseks mõistlik ei majanduslikust ega kliimapoliitika põhimõtetest tulenevalt. Lisaks rikutakse selgelt õigustatud ootuse printsiipi (maaomanikud on need rajanud heauskselt vastavalt kehtivale seadusele) ja istandike omanikele peaks andma ülemineku aja (vähemalt 30 aastat).

Ettepanek sõnastada punkt järgnevalt: „(10) Enne 2026. aasta 1. jaanuari rajatud istandikud kantakse metsaregistrisse.“

Lugupidamisega,
Andry Krass
Juhatuse esimees